Voorwoord

Een frisse en nieuwe kijk op rugpijn, het ontstaan van rugpijn en, nog belangrijker, op de patiënt met rugpijn. Dat is wat dit boek biedt. Het is een boek over een onderwerp dat ons allen aangaat. Want wie heeft er nog nooit een episode van rugpijn gekend? Vaak zo'n vermoeide pijn na een dag werken in de tuin, of al na een paar uur werken achter je bureau, turend naar je beeldscherm. Vervelend, maar 'het zal wel weer over gaan'. We accepteren het als 'hoort erbij' en 'zal de leeftijd wel zijn'. Toch is dat maar de vraag: moeten we het wel accepteren en is het niet juist een signaal van een verkeerd gebruik van de rug? Wanneer we in onze vinger snijden denken we ook niet: zal wel weer over gaan (wat natuurlijk wel zo is), maar 'behandelen' we de beschadiging: we plakken er een pleister op en gebruiken die vinger even minder (we nemen even, zeer lokaal, rust).

Rugpijn kan ook veel erger worden, het kan mensen het leven vergallen en hen soms arbeidsongeschikt maken.

Dat er tot op heden in historisch opzicht veel verschillende inzichten zijn in dit fenomeen heeft Van Wingerden er niet van weerhouden zijn eigen inzichten vanuit een ander denkraam hieraan toe te voegen. Het nieuwe en verfrissende is dat hij juist een wat vergeten vorm van denken opnieuw actueel maakt: het anatomisch-mechanische (functioneel anatomische) denken. Ditmaal aangevuld met de modernste inzichten uit de wetenschappelijke literatuur. Hij plaatst deze manier van denken als het ware in een breder perspectief. Was het biopsychosociale model een mooie vondst an sich, de uitvoering van deze gedachte ging mank aan een gebrek aan balans tussen de drie onderdelen. De biologische component werd gemarginaliseerd. Niet geheel onbegrijpelijk want vaak wordt, zoals Van Wingerden stelt, helemaal geen aanwijsbare lichamelijke oorzaak gevonden, zijn er geen structurele afwijkingen en lijkt er dus biologisch niks aan de hand. In medische termen: er is vaak helemaal geen diagnose. De patiënt wordt opgezadeld met teksten als: 'Leer er maar mee leven, want een behandeling is er niet.' Toch zit daar de kneep. Heeft men wel goed gekeken naar de biologische aspecten en is er wel goed nagedacht over de relatie tussen vorm (anatomie) en functie? En inderdaad, is het niet eens tijd om de (dis)functie te analyseren?

In dit boek wordt getracht om te keren op de weg van de psychologisering van klachten en wordt een dappere poging gedaan om een echte balans te vinden tussen de drie elementen van het biopsychosociale model. Het oude anatomisch-biomechanische denken wordt in ere hersteld, maar tegelijk wordt een dimensie toegevoegd, de pathofysiologie: wat zijn de compensatiemechanismen van het lichaam en hoe gebruikt de gemiddelde mens (inderdaad, hij is geen patiënt) met rugklachten deze compensatiemechanismen? Wat is de rol van druk en drukopbouw in deze compensatiemechanismen? En wat gebeurt er als de compensatiemechanismen falen; wanneer iemand de-

compenseert en patiënt wordt? Allemaal vragen waarop het antwoord wordt gegeven in heldere taal, met voorbeelden uit de dagelijkse praktijk en zonder gebruik van moeilijke woorden.

Een nieuwe visie, gebaseerd op oude principes wordt gepresenteerd.

De apostel Paulus schreef het al in de eerste eeuw : 'Onderzoekt alle zaken, maar behoudt het goede' (1, Tes. 5:21).

G. J. Kleinrensink
maart 2014

http://www.springer.com/978-90-368-0686-2

Rugpijn en andere onbegrepen klachten
van Wingerden, J.-P.
2014, XIV, 125 p. 29 illus., 26 illus. in color., Softcover
ISBN: 978-90-368-0686-2